KOMMISSIONENS BESLUT (EU) 2019/293

av den 8 november 2018

om det statliga stöd SA.43785 (2018/C) (f.d. 2015/PN, f.d. 2018/NN) som Rumänien har genomfört för omstrukturering av Complexul Energetic Hunedoara

[delgivet med nr C(2018) 7308]

(Endast den rumänska texten är giltig)

(Text av betydelse för EES)

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 108.2 första stycket,

med beaktande av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, särskilt artikel 62.1 a,

efter att i enlighet med de bestämmelser som anges ovan ha gett berörda parter tillfälle att yttra sig ([1]) och med beaktande av dessa synpunkter, och

av följande skäl:

1. FÖRFARANDE

(1) Genom en skrivelse av den 12 mars 2018 informerade kommissionen Rumänien om sitt beslut att inleda ett förfarande i enlighet med artikel 108.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (nedan kallat *EUF-fördraget*) (nedan kallat *beslutet om att inleda förfarandet*) i fråga om omstruktureringsstödet till Complexul Energetic Hunedoara SA (nedan kallat *CE Hunedoara*). Beslutet om att inleda förfarandet följde tidigare anmälningar och kontakter mellan kommissionen och Rumänien om statligt stöd till CE Hunedoara eller dess föregångare, vilket beskrivs närmare i beslutet om att inleda förfarandet och i avsnitt 2.1.

(2) Kommissionens beslut om att inleda förfarandet har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning* ([2]). Kommissionen har uppmanat berörda parter att inkomma med sina synpunkter på detta.

(3) Den 15 maj 2018 lämnade Rumänien synpunkter på beslutet att inleda förfarandet. Kommissionen har inte mottagit synpunkter från berörda parter. Utöver de synpunkter som togs emot den 15 maj 2018 höll kommissionen också en videokonferens med de rumänska myndigheterna den 31 juli 2018.

2. DETALJERAD BESKRIVNING AV ÅTGÄRDEN

2.1 Tidigare beslut om CE Hunedoara

(4) Den 22 februari 2012 beslutade kommissionen att inte invända mot det planerade stödet på sammanlagt 1 169 miljoner rumänska leu (cirka 251,3 miljoner euro) för nedläggningen av tre av de sju kolgruvor som drevs av National Hard Coal Company JSC Petroşani ([3]) (nedan kallat *beslutet om det första stödet till kolgruvor*). I det beslutet konstaterade kommissionen att det planerade stödet var förenligt med den inre marknaden i enlighet med rådets beslut 2010/787/EU ([4]) (nedan kallat *rådets beslut om stöd till kolgruvor*).

(5) Den 20 april 2015 konstaterade kommissionen att Electrocentrale Paroşeni och Electrocentrale Deva, två elproduktionsbolag som hade slagits samman till CE Hunedoara 2012, hade tagit emot statligt driftsstöd mellan 2009 och 2011 som var oförenligt med den inre marknaden. I sitt beslut ([5]) (nedan kallat *beslutet om oförenligt stöd*) uppmanade kommissionen Rumänien att återkräva stödet med ränta från CE Hunedoara som efterträdare till

([1]) EUT C 158, 4.5.2018, s. 47.
([2]) Se fotnot 1.
([3]) EUT C 23, 25.1.2013, s. 3.
([4]) Rådets beslut 2010/787/EU av den 10 december 2010 om statligt stöd för att underlätta nedläggning av icke-konkurrenskraftiga kolgruvor (EUT L 336, 21.12.2010, s. 24).
([5]) Kommissionens beslut (EU) 2015/1877 av den 20 april 2015 om de tariffer som tillämpas av S.C. Hidroelectrica SA of Romania i avtal med S.C. Termoelectrica SA och S.C. Electrocentrale Deva SA – SA.33475 (12/C) (EUT L 275, 20.10.2015, s. 46), skälen 117–124.

de båda elproduktionsbolagen, om stödmottagarna underlät att betala tillbaka stödet. Den 10 juni 2015 lämnade de rumänska myndigheterna uppgifter som visade att det belopp på 34 785 015,45 rumänska leu (ungefär 7,48 miljoner euro) som täckte det stödbelopp som skulle återvinnas samt återvinningsräntan hade överförts från CE Hunedoara till det rumänska energiministeriet och att beslutet om återkrav därmed hade genomförts.

(6) Den 21 april 2015 beslutade kommissionen att inte göra invändningar mot det statliga stöd som enligt planen skulle beviljas CE Hunedoara i form av särskilda lån på upp till 167 miljoner rumänska leu (ungefär 37,7 miljoner euro) ([6]) (nedan kallat *beslutet om undsättningsstöd*) ([7]). I det beslutet konstaterade kommissionen att lånen utgjorde undsättningsstöd till CE Hunedoara och förklarade att stödet var förenligt med den inre marknaden i enlighet med riktlinjerna för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av icke-finansiella företag i svårigheter (nedan kallade *riktlinjerna för statligt stöd till undsättning och omstrukturering*) ([8]), med hänsyn till ett antal åtaganden från Rumäniens sida (se skälen 120 och 123).

(7) Den 21 oktober 2015, sex månader efter beslutet om undsättningsstöd, lämnade Rumänien in en omstruktureringsplan för CE Hunedoara (nedan kallad *den första omstruktureringsplanen*) ([9]). Rumäniens syfte var att förlänga återbetalningstiden för det undsättningslån som beslutet om undsättningsstöd gällde och att bevilja omstruktureringsstöd till CE Hunedoara för att finansiera kostnader som omfattades av den första omstruktureringsplanen. Genom en skrivelse av den 3 december 2015 meddelade Rumänien att de hade för avsikt att lämna upplysningar om omstruktureringsstödet fyra veckor senare. Följande dag inledde kommissionen administrativt ärende SA.43785 (2015/PN) om omstruktureringsstödet till CE Hunedoara.

(8) Den 8 januari 2016 gjorde Rumänien en förhandsanmälan om sin avsikt att bevilja omstruktureringsstöd till CE Hunedoara på grundval av en ny omstruktureringsplan med ändringar jämfört med den första omstruktureringsplanen (nedan kallad *den ändrade omstruktureringsplanen*) och lämnade ytterligare styrkande uppgifter, som kompletterades den 11 januari 2016. Den 12 januari 2016 hölls ett möte med de rumänska myndigheterna om den information som hade lämnats.

(9) Den 15 januari 2016 informerades Rumänien om att det vore lämpligt att göra betydande ändringar av det tänkta omstruktureringsstödet och den första omstruktureringsplanen innan Rumänien gick vidare med en formell anmälan. Rumänien lämnade inte in någon ny omstruktureringsplan efter det.

(10) I januari 2016 inleddes ett formellt insolvensförfarande för CE Hunedoara i enlighet med rumänsk lag, men förfarandet avvisades senare i en nationell domstol.

(11) Därefter ansåg Rumänien att även om CE Hunedoara skulle likvideras i slutändan, skulle det bli nödvändigt att tillfälligt bibehålla driften i vissa av elproduktionsenheterna samt i några kolgruvor och tillhörande kolbearbetningstjänster med stöd i form av en ersättning för produktionskostnader. På grund av dessa överväganden och nya planer i fråga om eventuella framtida efterträdare till CE Hunedoara som skulle driva verksamhet med en del av CE Hunedoaras tillgångar, lämnade de rumänska myndigheterna på kommissionens begäran upplysningar den 12 maj 2016, under en videokonferens den 18 maj 2016, den 9, 25 och 29 augusti 2016, vid ett möte den 12 oktober 2016 samt den 9 november 2016, 17 maj 2017 och 1 september 2017. De upplysningar som lämnades den 17 maj 2017 omfattade bland annat en tidsplan för en eventuell likvidation av CE Hunedoara.

(12) Den 24 november 2016 beslutade kommissionen på grundval av en separat anmälan att inte göra invändningar mot de 447,8 miljoner rumänska leu (ungefär 96,2 miljoner euro) som enligt planen skulle beviljas CE Hunedoara för nedläggningen av två av de fyra kolgruvor som fortfarande drevs av CE Hunedoara och som inte omfattades av beslutet om det första stödet till kolgruvor ([10]) (nedan kallat *beslutet om det andra stödet till kolgruvor*). I det beslutet konstaterade kommissionen att det planerade stödet var förenligt med den inre marknaden i enlighet med rådets beslut om stöd till kolgruvor.

2.2 **Stödmottagaren: CE Hunedoara**

(13) CE Hunedoara är en vertikalt integrerad elproducent med huvudkontor i Petroşani, distriktet Hunedoara. Det är helägt av den rumänska staten. CE Hunedoara använder främst inhemskt kol från egna kolgruvor för att

([6]) För uppgifterna i detta beslut används en växelkurs mellan rumänska leu och euro på 0,215 (31 januari 2018).
([7]) Kommissionens beslut av den 21 april 2015, SA.41318 (2015/N) – Rumänien – Notification of the rescue aid to Complexul Energetic Hunedoara (EUT C 203, 19.6.2015, s. 5).
([8]) EUT C 249, 31.7.2014, s. 1.
([9]) Planen diskuterades också vid ett möte med de rumänska myndigheterna den 23 oktober 2015.
([10]) Tillstånd till statligt stöd enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt – Fall i vilka kommissionen inte gör några invändningar (EUT C 127, 21.4.2017, s. 1).

producera elvärme till städerna i närheten. Företagets två kraftverk, Deva ([11]) och Paroșeni ([12]), har en sammanlagd installerad nominell kapacitet på 1 225 MW. CE Hunedoara producerar ungefär 4,2 % av elförbrukningen i Rumänien och är den enda större elproducenten i landets centrala och nordvästra delar. Företaget har cirka 6 600 anställda, varav 1 750 arbetstillfällen gäller elproduktion och 4 700 gäller gruvbrytningsverksamhet.

(14) CE Hunedoara grundades i november 2012 genom en sammanslagning av två statsägda företag som tidigare var i svårigheter och nu är likviderade, Electrocentrale Paroșeni och Electrocentrale Deva (nedan kallade *de tidigare företagen*). Efter likvidationen av National Hard Coal Company JSC Petroșani planerades att driften skulle fortsätta vid fyra kolgruvor och enligt planen skulle de inte ta emot nedläggningsstöd enligt beslutet om det första stödet till kolgruvor. Dessa slogs samman till CE Hunedoara tillsammans med elproduktionsenheterna och åtföljande administrativ personal och fastigheter från Electrocentrale Paroșeni och Electrocentrale Deva, eftersom så gott som allt kol som levererades av de fyra gruvorna användes av Electrocentrale Paroșeni och Electrocentrale Deva som bränsle för el- och värmeproduktion. Närmare bestämt hände följande:

— CE Hunedoara tog till en början över de tidigare företagens produktionstillgångar och skulder. Inget av de båda företagen kunde sälja el till konkurrenskraftiga marknadspriser i Rumänien och tog emot oförenligt driftsstöd till ett belopp av 22,62 miljoner rumänska leu respektive 3,65 miljoner rumänska leu mellan 2009 och 2011 (ungefär 5,6 miljoner euro sammanlagt), som kommissionen ålade Rumänien att återkräva med ränta från CE Hunedoara i beslutet om oförenligt stöd, på grund av den ekonomiska och rättsliga kontinuiteten med stödmottagarna ([13]).

— I augusti 2013 tog CE Hunedoara därefter över fyra av de sju kolgruvorna från National Hard Coal Company JSC Petroșani. Tidigare, år 2011, drev National Hard Coal Company JSC Petroșani sju gruvor, varav tre fick nedläggningsstöd enligt beslutet om det första stödet till kolgruvor. De övriga fyra gruvor som senare införlivades i CE Hunedoara påstods vara lönsamma. Dessa fyra kolgruvor och övriga produktionstillgångar överfördes till CE Hunedoara netto, utan skulder, framför allt ungefär 1,2 miljarder euro i tidigare upplupna skulder till staten och andra offentliga organ, främst till följd av obetalda skatter och avgifter. De upplupna skulderna hade inte beaktats i utvärderingen av de fyra gruvornas lönsamhet. Kommissionen tog del av Rumäniens åtagande om att vid behov anmäla eventuella statliga åtgärder i fråga om skulderna till staten i enlighet med reglerna för statligt stöd. Rumänien anmälde inte processen ([14]) med att överföra de fyra kolgruvorna utan skulder till CE Hunedoara.

2.3 **CE Hunedoaras operativa och ekonomiska resultat**

2.3.1 *Det operativa resultatet*

(15) Enligt den rumänska energitillsynsmyndigheten ([15]) var CE Hunedoaras andel av elproduktionen netto 2013–2015 följande:

Tabell 1

Total elinmatning under 2013–2015 från CE Hunedoara jämfört med den totala produktionen

Producent	Utnyttjad kapacitet (MW)			Sammanlagd elproduktion (TWh)		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015
CE Hunedoara	1 110 (6 %)	998 (5 %)	1 063 (5 %)	3 (5 %)	2,7 (4 %)	1,84 (2,9 %)
Marknadsvolym	18 142 (100 %)	18 448 (100 %)	19 086 (100 %)	55,8 (100 %)	62 (100 %)	62,6 (100 %)

([11]) Idriftsatt i två steg, det första mellan 1969 och 1971 och det andra mellan 1977 och 1980 – se rapporten *GMC Insolvency Consulting* från mars 2016, s. 37, cigmc.ro/files/Raport%20art.%2097.pdf

([12]) Idriftsatt i två steg, det första mellan 1956 och 1959 och det andra mellan 1962 och 1964 – se offentligt tillgänglig information på https://uzinaParoșeni.wordpress.com/

([13]) Beslut om oförenligt stöd av den 20 april 2015, skälen 84, 88–90, 98 och 117–124. Beslut om undsättningsstöd av den 21 april 2015, skälen 13 och 63.

([14]) Beslutet om det första stödet till kolgruvor av den 22 februari 2012, skälen 4–10.

([15]) Årsrapporter från ANRE för 2013, 2014 och 2015, tillgängliga på http://www.anre.ro/en/about-anre/annual-reports-archive. Se även Transelectricas uppgifter om total och tillgänglig installerad produktionskapacitet för varje reglerbar enhet, per primär energikälla, tillgänglig på http://transelectrica.ro/web/tel/productie

(16) I Rumänien produceras el i olika typer av kraftverk med varierande produktionskostnader. Från och med juli 2012 handlas el på grossistnivå på börsen, dvs. spot- och terminsmarknaderna på den rumänska elbörsen (Opcom).

(17) Ett viktigt kriterium för driften av ett kraftverk är en jämförelse mellan dagen före-marknadspriset och marginalkostnaderna för elproduktion i det kraftverket. När det gäller värmekraftanläggningar utgörs de viktigaste marginalkostnaderna av bränslekostnader, kostnader för utsläppsrätter för koldioxid samt operativa marginalkostnader.

(18) CE Hunedoara redovisade en genomsnittlig produktionskostnad på 274,27 rumänska leu/MWh (ungefär 59 euro/MWh) 2013, 310,19 rumänska leu/MWh (ungefär 67 euro/MWh) 2014 och 358,90 rumänska leu/MWh (ungefär 77 euro/MWh) 2015. De genomsnittliga kostnaderna för utvinning av stenkol (bränslet) inom CE Hunedoara var dessutom cirka 126 rumänska leu/MWh (ungefär 27 euro/MWh), jämfört med ett stenkolspris på marknaden på cirka 40 rumänska leu/MWh (ungefär 9 euro/MWh) ([16]).

(19) Det vägda genomsnittliga årliga elpriset på dagen före-marknaden på Opcom var dock 165,06 rumänska leu/MWh (ungefär 35 euro/MWh) 2013, 158,93 rumänska leu/MWh (ungefär 34 euro/MWh) 2014 och 166,35 rumänska leu/MWh (ungefär 36 euro/MWh) 2015. På den bilaterala centraliserade marknaden på Opcom varierade det genomsnittliga årliga elpriset också mellan 182,94 rumänska leu/MWh (ungefär 39 euro/MWh) och 162,41 rumänska leu/MWh (ungefär 35 euro/MWh) under 2013–2015 ([17]). Mellan 2013 och 2015, då de berörda lånen beviljades, var CE Hunedoaras genomsnittliga produktionskostnader alltså 66–116 % högre än de priser till vilka el handlades på dagen före-marknaden och 50–121 % högre än priserna på den bilaterala centraliserade marknaden på den rumänska elbörsen.

(20) Med sådana marknadspriser kunde CE Hunedoara inte bedriva en varaktigt lönsam verksamhet, eftersom dagen före-priserna och terminspriserna var lägre än CE Hunedoaras produktionskostnader. På en konkurrensutsatt elmarknad skulle man förvänta sig att produktionen skulle säljas till ett pris som låg över marginalkostnaderna, för att uppnå en vinstmarginal. Det är dock uppenbart att CE Hunedoara endast lyckades med detta vid enstaka tillfällen sedan företaget bildades, vilket framgår av att CE Hunedoara inte kunde avsätta tillräckliga verksamhetsintäkter för att köpa de utsläppsrätter för koldioxid som behövdes 2014 och 2015. Koldrivna kraftverk drivs oftast som baslastdrivna kraftverk, med en belastningsfaktor på minst 70 % ([18]). Av uppgifterna om elproduktionen i tabell 1 framgår emellertid att belastningsfaktorn för CE Hunedoara var 30,8 % 2013 och 2014 och sedan sjönk till mindre än 20 % 2015. Detta kan förklaras av att produktionstillgångarna i form av kolgruvor och de två kraftverk som slogs samman till CE Hunedoara i november 2012 var desamma som drevs av de tidigare företagen, som gick i konkurs, utan att det gjordes några betydande produktions- eller teknikförbättringar i syfte att sänka produktionskostnaderna. Följaktligen sålde CE Hunedoara sin produktion till ett genomsnittligt pris på 199,22 rumänska leu/MWh (ungefär 43 euro/MWh) 2013, 167,68 rumänska leu/MWh (ungefär 36 euro/MWh) 2014 och 181,52 rumänska leu/MWh (ungefär 39 euro/MWh) 2015 ([19]) och, i likhet med sina föregångare, kunde företaget inte skapa tillräckliga vinster för att täcka både driftskostnader och skulder, däribland skulder till offentliga enheter, vilket visas i tabell 2.

2.3.2 *Det ekonomiska resultatet*

(21) Som framgår av tabell 2 gick CE Hunedoara med en vinst (nettointäkter) det första verksamhetsåret 2012 på 37,9 miljoner rumänska leu (ungefär 8,1 miljoner euro). Från och med 2013, då de fyra kolgruvorna med tillhörande kolbearbetningsenhet överfördes, började CE Hunedoara dock att gå med allt större förlust, på upp till 147,6 miljoner rumänska leu (31,7 miljoner euro) 2013 och 352,3 miljoner rumänska leu (76 miljoner euro) 2014, samtidigt som finansiella indikatorer för rörelseresultat, skuldsättningsgrad och likviditet försämrades. I slutet av 2015 hade CE Hunedoara ett underskott av kapital på 1 082,6 miljoner rumänska leu (232,7 miljoner euro). Vid utgången av 2017 hade underskottet av kapital fördubblats till 2 842,7 miljoner rumänska leu (611,18 miljoner euro). Från och med 2013 var rörelseresultatet negativt och företaget hade inget fritt kassaflöde för att täcka amorteringar och ränta på finansiella skulder, även oräknat skulderna till statliga icke-kommersiella organ, som t. ex. skattemyndigheterna.

([16]) CE Hunedoara, rapporter från styrelsen för 2013, 2014 och 2015, tillgängliga på http://www.cenhd.ro/index.php/situatii-financiare/
([17]) Årsrapporter från Opcom för 2013, 2014 och 2015, tillgängliga på https://www.opcom.ro/compania/compania.php?lang=ro&id=6
([18]) Se t.ex. de belastningsfaktorer som anges i beslut SA.38760 (2016/C) (EUT C 46, 5.2.2016, s. 19).
([19]) http://www.cenhd.ro/images/File/Situatii%20financiare/2013/Raportul%20administratorilor%20-%202013.pdf, s. 3.
http://www.cenhd.ro/images/File/Situatii%20financiare/2014/Raportul%20administratorilor%20-%202014.pdf, s. 3.
http://www.cenhd.ro/images/File/Situatii%20financiare/2015/Raportul%20administratorilor%20-%202015.pdf, s. 11.

Tabell 2

CE Hunedoaras ekonomiska resultat 2012–2017

Miljoner rumänska leu	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Intäkter totalt	249,4	1 061,1	691,5	574,74	448,4	568,7
Rörelseresultat (Ebitda)	20,2	– 167,1	– 341,7	– 1 647,6	– 838,2	– 744,6
Nettoresultat	37,9	– 147,6	– 352,3	– 1 661,6	– 858,4	– 768,8
Aktiekapital	203,4	349,8	354,5	354,5	354,5	354,5
Eget kapital	678,7	980,1	629,3	– 1 082,6	– 2 071,3	– 2 842,7
Långfristiga skulder	170,0	269,5	258,7	270,5	245,4	237,4
Övriga kortfristiga skulder, inklusive skatt	72,3	243,2	371,6	726,7	922,2	1 099,1

Källa: www.cenhd.ro, enligt offentligt tillgängliga ekonomiska rapporter, hämtade i juni 2018.

(22) Senast i april 2015 uppfyllde CE Hunedoara kriterierna för att bli föremål för kollektiva insolvensförfaranden enligt rumänsk lag ([20]). I januari 2016 omfattades CE Hunedoara tillfälligt av ett insolvensförfarande. I mars 2016 offentliggjorde konkursförvaltaren för CE Hunedoara en rapport (nedan kallad *konkursförvaltarens rapport*) med information om företagets skulder. Där framgick att CE Hunedoara var skyldigt olika statliga organ ungefär 2 360 miljoner rumänska leu (cirka 507,4 miljoner euro). Dessa belopp gällde bl.a. de lån som omfattas av detta beslut samt böter som utdömts av miljömyndigheten för underlåtenhet att förvärva utsläppsrätter och miljöcertifikat, samt andra skulder till staten och socialförsäkringsbudgeten. Enligt Rumänien begärde miljömyndigheten också att CE Hunedoara skulle betala sina skulder till den, i likhet med andra privata borgenärer.

(23) Som framgår av CE Hunedoaras kapitalställning är företaget rent tekniskt konkursmässigt, men fortsätter att driva verksamhet genom att inte betala merparten av sina skulder och skatteskulder. Enligt de uppgifter som Rumänien har lämnat kan likvidationsprocessen för CE Hunedoara enligt gällande nationella bestämmelser ta minst tre år om den inleds av den rumänska staten i dess egenskap som ägare och största långivare till CE Hunedoara. Hittills har de insolvensansökningar som har lämnats in till den nationella bolagsdomstolen inte lett till att CE Hunedoara slutgiltigt har förklarats insolvent.

2.4 **Lånen till CE Hunedoara**

(24) I beslutet om att inleda förfarandet granskade kommissionen fem offentligt finansierade eller stödda lån som hade beviljats eller gynnade CE Hunedoara för företagets nuvarande elproduktionsverksamhet och som den 30 juni 2016 uppgick till en utestående skuld till den rumänska staten på sammanlagt 337 107 835 rumänska leu (ungefär 72,48 miljoner euro), inklusive utestående kapital, ränta, dröjsmålsränta och övriga kostnader. I tabell 3 visas de uppdaterade uppgifterna från Rumänien om de utestående kapitalbeloppen för dessa lån per den 31 mars 2018.

(25) Efter beslutet om att inleda förfarandet lämnade de rumänska myndigheterna in låneavtalen, för vilka de viktigaste lånevillkoren till en början var följande:

a) Lån från Internationella banken för återuppbyggnad och utveckling (IBRD) med garantier från den rumänska staten via finansministeriet (nedan kallat IBRD-lånet)

(26) Detta lån avsåg projektet med att renovera och modernisera energiblock nr 3 vid CET Mintia.

(27) För detta ändamål tog den självständiga styrelsen för elenergi, RENEL (Regia Autonomă de Electricitate), i augusti 1995 ett lån från Världsbanken till ett belopp på 110 000 000 US-dollar, varav ett belopp på 33 500 000 US-dollar senare annullerades i februari 2001. Den 17 maj 2001, då avtalet upphävdes av IBRD, hade krediter på sammanlagt 10 930 016 US-dollar utnyttjats.

([20]) Beslut om undsättningsstöd av den 21 april 2015, skälen 14, 16 och 17.

(28) Den 31 maj 2002 återupptog IBRD låneavtalet med Electrocentrale Deva. Detta avtal garanterades av den rumänska regeringen och innebar att Electrocentrale Deva kunde disponera högst 69 908 805 US-dollar (varav ett belopp på 1 162 752 US-dollar senare annullerades i februari 2005).

(29) Lånets förfallodag var den 1 november 2015 och enligt betalningsplanen skulle amorteringarna göras två gånger per år (i maj och i november) under en period på 14 år med början 2002.

(30) Räntan motsvarar kostnaden för de kvalificerade lånen och fastställs på grundval av föregående halvår plus en halv procentenhet. Dessutom ska Electrocentrale Deva betala en åtagandeavgift på 0,25 % för de kreditbelopp som inte har utnyttjats.

b) Lån från den rumänska affärsbanken (BCR) som tagits upp av finansministeriet till förmån för CE Hunedoara (nedan kallat BCR-lånet)

(31) Detta lån togs upp för att finansiera 25 % av ett större projekt vid namn ”Centrala Electrica Paroşeni” för installation av avsvavling av avgaser och byte av teknik för insamling, transport och bortskaffande av slagg och aska. Finansieringen av de övriga delarna säkerställdes med ett BRD-lån (som täckte 25 % av de totala kostnaderna – information om detta lån finns i led d) och ett lån från Europeiska investeringsbanken (EIB) (för 50 % av de totala kostnaderna; detta lån omfattas inte av beslutet om att inleda förfarandet).

(32) Genom ett låneavtal som ingicks den 3 december 2013 mellan BCR och finansministeriet beviljade banken ett investeringslån till låntagaren som därefter i sin tur förmedlade lånet till CE Hunedoara genom ett understött låneavtal den 5 december 2013.

(33) Låneavtalet och det understödda låneavtalet gällde samma kapitalbelopp på 83 485 450 rumänska leu (dvs. 17 950 000 euro) som banken beviljade finansministeriet, som i sin tur beviljade lånet till CE Hunedoara.

(34) Lånet löpte på 15 år med en anståndsperiod på tre år. Enligt betalningsplanen skulle lånet betalas tillbaka i 25 lika stora avbetalningar två gånger om året. Räntan fastställdes till 4,20 % per år.

(35) Säkerheterna för detta BCR-lån, som emellertid också används som säkerheter för BRD-lånet på 14 700 000 euro (dvs. 68 369 000 rumänska leu) som beskrivs i led d och för ett åtföljande EIB-lån på 32 650 000 euro (dvs. 151 855 150 rumänska leu) som inte tas upp i beslutet om att inleda förfarandet, bestod av en inteckning av CE Hunedoaras fasta egendom och lösöre till ett sammanlagt värde av 93 323 204 euro (dvs. 417 481 353,09 rumänska leu).

(36) Avseende BCR-lånet skulle CE Hunedoara också betala finansministeriet en riskkommission på 2,5 %, dvs. 448 750 euro fördelat på åtta lika stora inbetalningar, till riskfonden för den offentliga sektorns skuldsättning.

c) Lån från den rumänska utvecklingsbanken (BRD) som tagits upp av finansministeriet och förmedlats till CE Hunedoara (nedan kallat BRD-lånet)

(37) Detta lån togs för att finansiera projektet ”Centrala Electrică Paroşeni”.

(38) Genom ett finansieringsavtal som ingicks den 19 maj 2014 mellan BRD och finansministeriet beviljade banken ett lån till låntagaren som i sin tur förmedlade det till CE Hunedoara genom ett understött låneavtal den 5 juni 2014.

(39) Finansieringsavtalet och det understödda låneavtalet gällde samma kapitalbelopp på 68 371 170 rumänska leu (ungefär 14 700 000 euro) som banken beviljade finansministeriet, som i sin tur beviljade lånet till CE Hunedoara.

(40) Lånet löpte på 15 år med en anståndsperiod på tre år. Enligt betalningsplanen skulle lånet betalas tillbaka i 25 lika stora avbetalningar två gånger om året. Räntan fastställdes till 3,79 % per år.

(41) Säkerheterna för detta BRD-lån, som emellertid också används som säkerheter för BCR-lånet på 17 950 000 euro (ungefär 83 485 450 rumänska leu) som beskrivs i led c och för ett åtföljande EIB-lån på 32 650 000 euro (dvs. 151 855 150 rumänska leu) som inte tas upp i beslutet om att inleda förfarandet, bestod av en inteckning av fast egendom och lösöre till ett sammanlagt värde av 93 323 204 euro (dvs. 417 481 353,09 rumänska leu).

(42) Avseende BRD-lånet skulle CE Hunedoara också betala finansministeriet en riskkommission på 2,5 %, dvs. 367 000 euro fördelat på åtta lika stora inbetalningar, till riskfonden för den offentliga sektorns skuldsättning.

(43) BRD-lånet och BCR-lånet finansierade investeringar för att uppfylla miljökrav i Paroşeni-anläggningen (EU-normer enligt direktivet om industriutsläpp). Sådana investeringar kunde inte leda till ökad produktion eller sänkta produktionskostnader som möjliggjorde ökade verksamhetsintäkter för att betala tillbaka lånen. De var bara en förutsättning för att anläggningen skulle kunna fortsätta driften. Användningen av privata lån som beviljats och därefter förmedlats av den rumänska staten för att finansiera uppfyllande av miljöregler under 2013–2014 följde ett ärende där Rumänien hade beviljat bidrag för samma typ av installation (asvavling av rökgaser) till andra värmekraftverk under 2010 (CE Turceni) och 2011 (CE Craiova II) och där kontakter togs med de rumänska myndigheterna 2012 ([21]). Därför verkar det lämpligt att anse att de BRD- och BCR-lån som förmedlades av staten och finansieringen av uppfyllande av miljöregler i praktiken var bidrag, i likhet med de tidigare fallen för andra kraftverk 2011 och 2012.

d) Lån för betalning av oförenligt statligt stöd som skulle återvinnas enligt beslutet om oförenligt stöd (kapitalbelopp och ränta) (nedan kallat lånet för återbetalning av oförenligt stöd)

(44) På grundval av regeringens undantagsförordning nr 11 av den 13 maj 2015 om beviljande av ett lån till CE Hunedoara SA ingicks en lånekonvention den 9 juni 2015 mellan finansministeriet, CE Hunedoara och ministeriet för energi, små och medelstora företag och företagsklimat.

(45) Enligt lånekonventionen beviljades CE Hunedoara ett lån till ett belopp på 34 785 015 rumänska leu (ungefär 7 478 778 euro). Detta lån användes för att betala tillbaka det oförenliga stöd som avses i skäl 5.

(46) Lånets löptid var 90 dagar och det förföll alltså till betalning den 8 september 2015. Den överenskomna räntan på lånet fastställdes till 3 månaders ROBOR-ränta plus 5 %, dvs. 6,27 % per år, och skulle vara fast under lånets hela löptid.

(47) I enlighet med artikel 2.2 i regeringens undantagsförordning nr 11 av den 13 maj 2015 fastställdes säkerheter till ett värde av 49 380 000 rumänska leu (ungefär 10 616 700 euro), dvs. 120 % av lånet.

e) Lån motsvarande stöd som beviljats i enlighet med beslutet om undsättningsstöd plus ränta (nedan kallat undsättningslånet)

(48) På grundval av regeringens undantagsförordning nr 22 av den 24 juni 2015 om beviljande av ett lån till CE Hunedoara SA ingicks en lånekonvention den 14 juli 2015 mellan finansministeriet, CE Hunedoara och ministeriet för energi, små och medelstora företag och företagsklimat.

(49) Enligt konventionen beviljades ett kapitalbelopp på 167 000 000 rumänska leu (ungefär 35 905 000 euro) till CE Hunedoara, uppdelat i två delar. Den första delen uppgick till 98 476 900 rumänska leu (ungefär 21 172 533 euro) och betalades ut den 20 juli 2015, medan den andra delen på 68 523 100 rumänska leu (ungefär 14 732 466 euro) återkallades eftersom CE Hunedoara underlät att betala tillbaka ett annat lån som hade beviljats på grundval av regeringens undantagsförordning nr 11/2015 och som gällde återbetalningen enligt beslutet om oförenligt stöd (se led d).

(50) Undsättningslånet hade en löptid på sex månader, dvs. april–september 2015. Av de skäl som förklaras ovan tog CE Hunedoara emellertid bara emot den första delen av lånet.

(51) Den överenskomna räntan på lånet fastställdes till 6 månaders ROBOR-ränta plus 5 %, dvs. 6,57 % per år, och skulle vara fast under lånets hela löptid.

(52) I enlighet med artikel 3.3 i regeringens undantagsförordning nr 22 av den 24 juni 2015 fastställdes säkerheter till ett värde av 123 960 000 rumänska leu (ungefär 26 651 400 euro), dvs. 120 % av lånet.

2.5 **Skäl till att inleda förfarandet**

(53) I beslutet om att inleda förfarandet konstaterade kommissionen preliminärt att de fem offentligt finansierade eller stödda lån som beviljats eller gynnade CE Hunedoara kunde vara statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget och sammanlagt uppgick till ett utestående belopp på 337 miljoner rumänska leu (ungefär 73 miljoner euro) per den 30 juni 2016.

([21]) SA. 33812 (2012/NN) – Rumänien – Olagligt statligt stöd till obligatoriska miljöprojekt.

(54) I beslutet om att inleda förfarandet uttryckte kommissionen också tvivel på att de villkor för förenlighet med den inre marknaden enligt artikel 107.3 c i EUF-fördraget för omstruktureringsstöd som anges i riktlinjerna för statligt stöd till undsättning och omstrukturering var uppfyllda. Kommissionen påpekade att de rumänska myndigheterna inte hade lämnat in en giltig omstruktureringsplan och inte heller en tydlig likvidationsplan för företaget, med en rimlig tidsplan. Det fanns inte något identifierbart och giltigt bidrag från CE Hunedoara till omstruktureringskostnaderna och det gick inte heller att fastställa några åtgärder för att begränsa snedvridningen av konkurrensen, vilket krävs för att villkoren i riktlinjerna för statligt stöd till undsättning och omstrukturering ska vara uppfyllda. Slutligen hade CE Hunedoara varken återbetalat undsättningsstödet eller det lån som tillät företaget att återbetala tidigare oförenligt stöd.

(55) I beslutet om att inleda förfarandet uppmanade kommissionen Rumänien att lämna följande upplysningar för att kunna bedöma huruvida de berörda lånen skulle ha varit tillgängliga för CE Hunedoara på de finansiella marknaderna och beviljades till marknadsvillkor:

— Överväganden om kreditvärdighet, referensvärden för marknaden och CE Hunedoaras kreditbetyg, som de rumänska myndigheterna tagit hänsyn till för att fastställa villkoren för sitt stöd, styrkt med dokumentation från tiden då varje lån beviljades, underställdes eller garanterades.

— Bevis på låneerbjudanden till CE Hunedoara från finansiella institut eller banker på marknaden mellan 2012 och 2016, med uppgifter om huruvida det krävdes en statlig eller offentlig garanti.

— All information som kunde underlätta bedömningen av de fem lånen.

3. SYNPUNKTER FRÅN RUMÄNIEN

(56) I sina synpunkter på kommissionens beslut att inleda förfarandet lämnade Rumänien in följande upplysningar och kommentarer.

3.1 Synpunkter angående utestående kapitalbelopp och förfallna belopp på de fem lånen

a) IBRD-lånet

(57) Från och med den återbetalning som skulle göras i november 2014 kunde CE Hunedoara på grund av sina finansiella svårigheter inte längre göra avbetalningarna och bad sin garantigivare, finansministeriet, att göra de återstående avbetalningarna i stället.

(58) Finansministeriet, som är CE Hunedoaras garantigivare, gjorde de tre återstående avbetalningarna (dvs. november 2014, maj 2015 och november 2015) och beräknade straffavgifter och dröjsmålsränta som CE Hunedoara var skyldigt ministeriet. CE Hunedoaras utestående skuld till finansministeriet (som omfattade de tre avbetalningarna samt åtföljande straffavgifter och ränta) uppgick till 60 711 568 rumänska leu (ungefär 13 052 987 euro) den 31 mars 2018.

b) BCR-lånet

(59) Från och med oktober 2015 meddelade CE Hunedoara finansministeriet att företaget inte längre kunde täcka sina avbetalningar på grund av sina finansiella svårigheter. Per den 31 december 2017 hade CE Hunedoara en skuld till finansministeriet på 5 343 411 euro (ungefär 24 853 078 rumänska leu), motsvarande kapitalbelopp, ränta och riskkommission, plus ytterligare 564 163 euro (ungefär 2 763 553 rumänska leu) i form av dröjsmålsränta och straffavgifter.

(60) Av kapitalbeloppet på 17 950 000 euro (ungefär 83 485 450 rumänska leu), hade ett belopp på 2 154 000 euro (ungefär 10 018 254 rumänska leu) betalats tillbaka och det återstod alltså en skuld på 15 796 000 euro (ungefär 73 467 196 rumänska leu), per den 31 mars 2018.

c) BRD-lånet

(61) Från och med februari 2016 meddelade CE Hunedoara finansministeriet att företaget inte längre kunde täcka sina avbetalningar på grund av sina finansiella svårigheter. Per den 31 mars 2018 hade CE Hunedoara en skuld till finansministeriet på 3 000 357 euro (ungefär 13 955 150 rumänska leu), motsvarande kapitalbelopp, ränta och riskkommission, samt dröjsmålsränta och straffavgifter.

(62) Av kapitalbeloppet på 14 700 000 euro (ungefär 68 371 170 rumänska leu), hade ett belopp på 1 764 000 euro (ungefär 8 204 364 rumänska leu) betalats tillbaka och det återstod alltså en skuld på 12 936 000 euro (ungefär 60 166 806 rumänska leu), per den 31 mars 2018.

d) Lån för att betala tillbaka det oförenliga stödet

(63) Den 8 september 2015, när lånet förföll och inte hade återbetalats, beräknades upplupen dröjsmålsränta av finansministeriet för varje förseningsdag. Den 31 mars 2018 uppgick CE Hunedoaras utestående skuld i fråga om detta lån till 42 339 794,26 rumänska leu (ungefär 9 103 055 euro), vilket omfattar ett kapitalbelopp på 34 785 015 rumänska leu (ungefär 7 478 778 euro), låneränta på 545 255,11 rumänska leu (ungefär 117 229 euro) och dröjsmålsränta på 7 009 525,58 rumänska leu (ungefär 1 507 048 euro).

e) Undsättningslånet

(64) Av det belopp på 98 476 900 rumänska leu (ungefär 21 172 533 euro) som motsvarar den första delen utnyttjade CE Hunedoara endast 93 450 841,17 rumänska leu (ungefär 20 091 930 euro) och betalade tillbaka skillnaden på 5 026 058,86 rumänska leu (ungefär 1 080 602 euro) till finansministeriet. Den 31 mars 2018 uppgick CE Hunedoaras utestående skuld i fråga om detta lån till 112 579 946,05 rumänska leu (ungefär 24 204 688 euro), vilket omfattar ett kapitalbelopp på 93 450 841,17 rumänska leu (ungefär 20 091 930 euro), låneränta på 3 306 854,30 rumänska leu (ungefär 710 973 euro) och dröjsmålsränta på 15 822 250,68 rumänska leu (ungefär 3 401 783 euro).

Tabell 3

Uppgifter från Rumänien om utestående kapitalbelopp och förfallna belopp för de fem lånen, per den 31 mars 2018

	IBRD loan	BCR credit	BRD credit	Loan to repay incompatible aid	Rescue aid loan
Date of granting	31.5.2002	5.12.2013	5.6.2014	9.6.2015	14.7.2015
Original capital	USD 68,75 million	EUR 17,95 million	EUR 14 million	RON 34,8 million	RON 98,5 million
Outstanding loan principal as of 31.3.2018	0	EUR 15,79 million (RON 73,5 million)	EUR 12,9 million (RON 60,1 million)	RON 34,8 million	RON 93,4 million
Due to the Ministry of Finance as of 31.3.2018 capital, penalty & interest	RON 60,7 million (EUR 13,1 million)	EUR 5,3 million (RON 24,9 million)	EUR 3,0 million (RON 13,9 million)	RON 42,3 million	RON 112,6 million

3.2 **Övriga synpunkter**

(65) För det första lämnade Rumänien en förklaring angående det undsättningslån som kommissionen godkände genom sitt beslut av den 21 april 2015. Som anges även i beslutet om att inleda förfarandet hade Rumänien när undsättningslånet godkändes åtagit sig att inom högst sex månader från beslutet om undsättningsstöd lämna in i) bevis på att lånet hade betalats tillbaka, eller ii) en giltig omstruktureringsplan eller iii) en underbyggd likvidationsplan med en beskrivning av de steg som skulle leda fram till likvideringen av CE Hunedoara inom en rimlig tidsfrist, utan ytterligare stöd. I detta avseende bekräftade Rumänien att de hade valt alternativet att omstrukturera CE Hunedoara.

(66) Angående beslutet om att inleda förfarandet angav Rumänien för det andra att de ansåg att det undsättningslån som godkändes genom beslutet om undsättningsstöd inte gav stödmottagaren (dvs. CE Hunedoara) någon verklig ekonomisk fördel. Rumänien hävdade att lånet beviljades i enlighet med rådande förhållanden på bankmarknaden, dvs. på grundval av en ekonomisk och finansiell analys som utförts av EximBank. I de garantier som begärts av den nationella skattemyndigheten togs också hänsyn till marknadsvärdet på säkerheten, som täckte minst 120 % av lånets värde.

(67) När det för det tredje gällde likvidationsprocessen för CE Hunedoara och den rättsliga uppdelningen mellan kolgruveverksamheten och elproduktionsverksamheten, förklarade Rumänien att i) bristen på ekonomiska resurser, ii) det faktum att CE Hunedoara tillfälligt hade förklarats insolvent på företagets begäran två gånger under 2016 och att insolvensförfarandena därefter avbröts båda gångerna, och iii) det faktum att de nationella domstolarna vid den tidpunkt då Rumänien lämnade in sin inlaga ännu inte hade fattat beslut i fråga om ytterligare en begäran om att inleda ett insolvensförfarande, tillsammans utgjorde förhållanden som hindrade en rättslig uppdelning mellan gruvbrytningen och elproduktionen.

(68) Rumänien förklarade att vissa rättsligt fastställda procedursteg måste följas vid en rättslig uppdelning och att processen brukade ta 6–9 månader, om inte någon berörd tredje part ingrep. Rumänien framhöll vidare att separata konton ändå används för gruvbrytnings- och elproduktionsverksamheterna och att undsättningsstödet uteslutande skulle användas för elverksamheten, vilket också hade angetts i anmälan om undsättningsstöd.

(69) När det för det fjärde gällde beslutet om att inleda förfarandet och villkoren för stöd till leverantörer av tjänster av allmänt ekonomiskt intresse hävdade Rumänien att CE Hunedoara tillhandahöll tjänster som var nödvändiga för det nationella elsystemets funktion, vilket gav CE Hunedoara rätt till ersättning i enlighet med gällande rättsliga bestämmelser ([22]). I detta avseende tillade Rumänien att de uppgifter som krävs för att definiera tillhandahållare av tjänster av allmänt intresse, deras uppdrag, beräkning av ersättningen och varaktigheten, började lämnas till kommissionen under 2016 och snart skulle vara fullständiga.

(70) För det femte hävdade Rumänien också att enligt undersökningar som hade utförts av det nationella eltransportföretaget Transelectrica SA skulle nedläggningen av de båda kraftverken Mintia och Paroșeni inverka negativt på det nationella energisystemets funktion.

(71) För det sjätte väntas enligt Rumäniens beräkningar andra elproduktionsenheter bli otillgängliga inom en mycket snar framtid på grund av ikraftträdandet av kommissionens genomförandebeslut (EU) 2017/1442 ([23]).

(72) Rumänien har inte lämnat någon information som visar att de rumänska myndigheterna eller marknadsaktörerna gjorde någon förhandsbedömning innan lånen beviljades och de har inte heller lämnat några underlag som visar att lånen är förenliga med reglerna för statligt stöd.

(73) I sina synpunkter på beslutet att inleda förfarandet bestred Rumänien inte att undsättningslånet, det lån som beviljats för att betala tillbaka det oförenliga stödet och de tre övriga lånen motsvarar statliga medel och kan tillskrivas staten.

4. **BEDÖMNING AV STÖDET**

(74) Detta beslut gäller de fem offentligt finansierade eller stödda lån som beskrivs i avsnitt 2.4.

(75) Detta beslut påverkar inte bedömningen av eventuella andra stödåtgärder som beviljats CE Hunedoara. Detta omfattar framför allt offentliga organs senareläggning eller annullering av skulder till direkt förmån för CE Hunedoara, vilket anges i beslutet om att inleda förfarandet, samt tidigare fall där staten har annullerat eller avstått från återbetalning av National Hard Coal Company JSC Petroșanis offentliga skulder före företagets likvidation, om CE Hunedoara skulle betraktas som efterträdare till det företaget.

(76) Kommissionen kommer först att undersöka om de fem berörda åtgärderna omfattar statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget. Därefter kommer kommissionen att undersöka om stödet redan har genomförts och om det kan vara förenligt med den inre marknaden.

(77) Preliminärt håller kommissionen inte med om Rumäniens synpunkter angående BCR- och BRD-lånen. För det första betalade visserligen Rumänien en del av kapitalbeloppet till BCR och BRD (i egenskap av låntagare), men CE Hunedoara betalade ingen del av kapitalbeloppet (av de underställda lånen) till den rumänska staten, vilket innebär att i verkligheten är hela det ursprungliga kapitalbeloppet (för de underställda lånen) fortfarande utestående, och inte enbart en del av det. För det andra håller kommissionen inte heller med om Rumäniens synpunkter angående beloppen för skulderna till finansministeriet per den 31 mars 2018 för dessa båda lån. Kommissionen anser i själva verket att hela kapitalbeloppet för (de underställda) BCR- och BRD-lånen (och inte enbart de amorteringar som skulle ha gjorts senast den 31 mars 2018 enligt avbetalningsplanen) redan har förfallit till betalning i sin helhet av CE Hunedoara till den rumänska staten, vilket kommer att förklaras nedan.

4.1 **Förekomst av statligt stöd enligt artikel 107.1 i EUF-fördraget**

(78) Enligt artikel 107.1 i EUF-fördraget är ”stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den inre marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna”.

([22]) Regeringens undantagsförordning nr 26/2018 och regeringens beslut nr 760/2017.
([23]) Kommissionens genomförandebeslut (EU) 2017/1442 av den 31 juli 2017 om fastställande av BAT-slutsatser för stora förbränningsanläggningar, i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU (EUT L 212, 17.8.2017, s. 1).

(79) En åtgärd utgör stöd i den mening som avses i den bestämmelsen om den uppfyller följande kumulativa villkor: i) Åtgärden måste gå att tillskriva staten och finansieras genom statliga medel. ii) Den måste ge mottagaren en fördel. iii) Fördelen måste vara selektiv. iv) Åtgärden måste snedvrida eller riskera att snedvrida konkurrensen och påverka handeln mellan medlemsstaterna.

4.1.1 *Statliga medel och statens ansvar*

(80) Som domstolen ([24]) har konstaterat ska åtgärder kvalificeras som statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget om de a) härrör från statliga medel direkt eller indirekt via ett förmedlande organ som agerar enligt befogenheter som det har tilldelats och b) kan tillskrivas staten. Begreppet *medlemsstat* omfattar alla nivåer av offentliga myndigheter, oavsett om det är en nationell, regional eller lokal myndighet ([25]).

(81) När det gäller IBRD-lånet förklarade Rumänien att detta lån var resultatet av ett avtal som undertecknades den 31 maj 2002 mellan IBRD och Electrocentrale Deva, den juridiska föregångaren till CE Hunedoara. Detta låneavtal garanterades av den rumänska regeringen. Enligt rättspraxis ([26]) räcker skapandet av en konkret risk för att ytterligare en börda ska åläggas staten i framtiden, genom en garanti eller ett avtalserbjudande, för att villkoren i artikel 107.1 i EUF-fördraget ska vara uppfyllda. Det innebär att garantin för IBRD-lånet omfattade statliga medel.

(82) I fråga om BCR-lånet bekräftade Rumänien att det var ett resultat av ett avtal av den 3 december 2013 mellan BCR och finansministeriet om att finansiera en fjärdedel av investeringsprojektet ”Centrala Electrică Paroşeni”. Därefter förmedlades detta lån till CE Hunedoara genom ett understött låneavtal av den 5 december 2013. Det innebär att det understödda låneavtalet (som avsåg BCR-lånet till den rumänska staten) erbjöds CE Hunedoara utifrån resurser från statsbudgeten.

(83) När det gäller BRD-lånet bekräftade Rumänien att detta lån var resultatet av ett avtal som undertecknades den 19 maj 2014 mellan BRD och finansministeriet. Detta lån beviljades av banken till låntagaren som därefter förmedlade det till CE Hunedoara genom ett understött låneavtal av den 5 juni 2014 för att finansiera ytterligare en fjärdedel av ”Centrala Electrică Paroşeni”. Det innebär att det understödda låneavtalet (som avsåg BRD-lånet till den rumänska staten) erbjöds CE Hunedoara utifrån resurser från statsbudgeten.

(84) Undsättningslånet, inbegripet den andel som fått förlängd löptid och som inte återbetalats, och lånet för att betala tillbaka det oförenliga stödet omfattar statliga medel eftersom de tillhandahölls från medel som avsatts och härrörde från statsbudgeten.

(85) De olika åtgärder genom vilka finansministeriet slöt avtal om, understöddе eller garanterade lån till CE Hunedoara, kan tillskrivas den rumänska staten, oavsett om de skedde på eget initiativ enligt de befogenheter som ministeriet tilldelats av staten, eller enligt instruktioner från Rumäniens ministerråd.

(86) Därför konstaterar kommissionen att de fem berörda lånen omfattar statliga medel och kan tillskrivas den rumänska staten.

4.1.2 *Ekonomisk fördel*

(87) För att betraktas som statligt stöd enligt artikel 107.1 i EUF-fördraget måste en åtgärd främja vissa företag eller viss produktion. Lån eller garantier som direkt eller indirekt tillhandahålls av staten kan gynna det mottagande företaget om de ger finansiering som stödmottagaren inte skulle kunna få till samma villkor på de finansiella marknaderna, eller kunna få över huvud taget. För att undersöka om ett företag har fått en ekonomisk fördel tillämpar kommissionen principen om en privat aktör i en marknadsekonomi. Den innebär att bedömningen inriktas på transaktionen utifrån en hypotetisk försiktig privat borgenärs/investerares perspektiv, i en situation som ligger så nära statens situation som möjligt ([27]).

(88) I föreliggande fall är den rumänska staten både borgenär för och den största aktieägaren i CE Hunedoara. Under dessa omständigheter kunde Rumänien erbjuda eller garantera ett lån som uppfyllde principen om en privat aktör i en marknadsekonomi på fristående basis, om villkoren för lånet är förenliga med marknadsvillkoren, förutsatt att det är sannolikt att lånet kommer att betalas tillbaka eller att aktieägaren får en ökad avkastning i någon annan form.

([24]) Se domstolens dom av den 16 maj 2002 i mål C-482/99, Frankrike mot kommissionen, ECLI:EU:C:2002:294.
([25]) Domstolens dom av den 14 oktober 1987 i mål C-248/84, Tyskland mot kommissionen, ECLI:EU:C:1987:437, punkt 17.
([26]) Domstolens dom av den 19 mars 2013 i de förenade målen C-399/10 P och C-401/10 P, Bouygues SA et Bouygues Télécom SA mot kommissionen m.fl., ECLI:EU:C:2013:175, punkterna 137, 138 och 139.
([27]) Domstolens dom av den 20 september 2017 i mål C-300/16P, kommissionen mot Frucona Košice, ECLI:EU:C:2017:706, punkt 28.

(89) Därför måste bedömningen av de villkor som lån från en aktieägare beviljas på ta hänsyn till den eventuella avkastning på insatsen som aktieägaren rimligen kan förvänta sig i egenskap av aktieägare. I detta fall är det med hänsyn till i) de ekonomiska resultat för CE Hunedoara som anges i tabell 2, ii) CE Hunedoaras avsevärt högre produktionskostnadsmarginaler jämfört med marknadspriserna och iii) de tidigare företagens historia uppenbart att den rumänska staten, eller en investerare på marknaden som befann sig i en liknande situation som staten, inte hade kunna förvänta sig någon eventuell avkastning i form av utdelning eller kapitalvinst på sitt aktieinnehav i CE Hunedoara från och med 2013.

(90) När det för det första gäller de tre IBRD-, BCR- och BRD-lån som det rumänska finansministeriet hade tagit eller garanterat till förmån för CE Hunedoara, måste företagets ekonomiska situation och dess föregångares historia tas med i bedömningen, precis som varje försiktig långivare eller investerare på marknaden skulle ha gjort. Redan före april 2015, när CE Hunedoara enligt uppgifterna inte kunde få finansiering på marknadsvillkor, hade företaget konsekvent gått med förlust från och med det första året i full drift, med kolgruvor och elproduktion inom samma företag.

(91) När det för det andra gäller lånet för att betala tillbaka det oförenliga stödet, konstaterades i beslutet om att inleda förfarandet att CE Hunedoara fått en liknande ekonomisk fördel (som den som gällde undsättningslånet) i egenskap av efterföljande företag som använde elproduktionstillgångarna från Electrocentrale Paroşeni och Electrocentrale Deva genom det statliga stöd som behandlades i beslutet om oförenligt stöd av den 20 april 2015 och därmed även genom det offentliga lån som beviljats CE Hunedoara för att betala tillbaka stödet. Lånet för att betala tillbaka det oförenliga stödet beviljades vid en tidpunkt då CE Hunedoara enligt Rumänien uppfyllde kriteriet för att omfattas av insolvensförfaranden enligt rumänsk lag. Därmed kan det uteslutas att ett sådant företag hade kunnat få en liknande finansiering på marknadsvillkor.

(92) När det för det tredje gäller undsättningslånet förklarade de rumänska myndigheterna att CE Hunedoara inte kunde få ett sådant lån via affärsbanker och att de mer generellt medgav att det gav en (selektiv) fördel, vilket också påpekas i beslutet om att inleda förfarandet ([28]). Den förlängda och ännu inte återbetalade andel av undsättningslånet som CE Hunedoara har behållit innebär också en ekonomisk fördel som det företaget omöjligt hade kunnat få på marknadsvillkor, t.ex. genom refinansiering och återbetalning av den utestående andelen med ett lån från en affärsbank.

(93) I sina synpunkter på beslutet att inleda förfarandet hävdade Rumänien att de verkligen hade för avsikt att omstrukturera CE Hunedoara och omvandla undsättningslånet till en del av ett omstruktureringsstöd. Kommissionen konstaterar emellertid att Rumänien inte har lämnat in någon giltig omstruktureringsplan i enlighet med riktlinjerna för statligt stöd till undsättning och omstrukturering och att enbart en avsikt att omstrukturera inte undanröjer den fördel som undsättningslånet gett, eftersom lånet inte hade betalats tillbaka inom ett halvår efter det att det hade beviljats.

(94) Vidare hävdade Rumänien i sina synpunkter på beslutet om att inleda förfarandet att undsättningslånet beviljades till ”rådande villkor på bankmarknaden” efter EximBanks analys och att det hade ställts säkerhet för lånet. Detta påstående är dock uppenbart felaktigt, eftersom CE Hunedoara inte lyckades få något lån från affärsbanker, vilket påpekas i skälen 100 och 101 i detta beslut. Dessutom har Rumänien inte lämnat in EximBanks kreditriskanalys.

(95) För det fjärde kunde de tidigare företagen, som föregick CE Hunedoara, inte betala sina skulder, varav mer än 1,2 miljarder euro fortfarande var obetalda vid likvidationen. Som nybildat företag hade CE Hunedoara, trots att det befriats från större delen av Electrocentrale Paroşenis, Electrocentrale Devas och National Hard Coal Company JSC Petroşanis skulder, inte någon tillförlitlig och stabil kredithistorik, vilket långivare på marknaden ofta kräver för att finansiera verksamhet. Samtliga fem lån som omfattas av detta förfarande beviljades i själva verket genom medel som ingick i den statliga budgeten (se 4.1.1). Däremot finns det inga bevis på att någon privat långivare på marknaden har beviljat lån till CE Hunedoara i någon jämförbar utsträckning. Trots att Rumänien i beslutet om att inleda förfarandet uppmanades att lägga fram bevis på låneerbjudanden till CE Hunedoara från finansiella institut eller banker på marknaden mellan 2012 och 2016, med uppgifter om huruvida det krävdes en statlig eller offentlig garanti, har inga sådana erbjudanden eller bevis på någon positiv bedömning från långivare på marknaden lagts fram.

(96) Som förklaras i skäl 20 var för det femte CE Hunedoaras produktionstillgångar samma tillgångar som användes av de tidigare företagen, utan någon betydande produktions- eller teknikförbättring som kunde föranleda de berörda parterna att rimligen förvänta sig ökad eller lönsammare försäljning av el och värme på den rumänska elmarknaden. De rumänska myndigheterna, som hade hela äganderätten till CE Hunedoara och dess föregångare

([28]) Beslut om undsättningsstöd av den 21 april 2015, skälen 30 och 31.

och samtidigt var dess största långivare, kunde inte bortse från CE Hunedoaras strukturella oförmåga att generera tillräcklig rörelsevinst för att betala tillbaka sina skulder. Myndigheterna tillhandahöll de offentligt finansierade medel som CE Hunedoara inte hade kunnat få på den finansiella marknaden, oavsett ränta.

(97) Alla dessa fem sakförhållanden påverkar CE Hunedoaras kreditvärdighet och det är inte sannolikt att CE Hunedoara utan statens ingripande hade kunnat hitta villiga långivare till marknadsvillkor som litade på att CE Hunedoara skulle betala tillbaka lånen. Inte heller är det sannolikt att Rumänien kunde förvänta sig någon avkastning på sitt ägande av CE Hunedoara och framför allt inte från de intäkter som Rumänien avstod från när CE Hunedoara beviljades lån under marknadspriserna.

(98) Sammanfattningsvis förefaller de berörda lånen ha gynnat CE Hunedoara. CE Hunedoara var en låntagare med dålig kredithistorik från sina insolventa och likviderade föregångare och saknade kredithistorik för 2012–2013 då företaget bildades. CE Hunedoara gick med allt större rörelseförlust, vilket innebar att företaget inte kunde betala av sina skulder från och med 2013–2014 och faktiskt underlät att göra avbetalningar, vilket ledde till att företaget eventuellt kunde omfattas av insolvensförfaranden från och med 2015. Det finns inte heller några tecken på att de rumänska myndigheterna snabbt skulle ha vidtagit de åtgärder som en försiktig borgenär skulle göra för att få tillbaka sin fordran, t.ex. genom att ålägga gäldenären att betala tillbaka lånen eller begära verkställighet för fallerade återbetalningar. Trots att en begäran om att inleda insolvensförfaranden mot CE Hunedoara lämnades in i januari 2016 (se skäl 22), har detta hittills inte lett till någon faktisk återbetalning. På grund av företagets svåra ekonomiska situation och den låga sannolikheten för återbetalning när lånen beviljades eller förlängdes, gav de berörda lånen CE Hunedoara en ekonomisk fördel i form av finansiering och medel som företaget inte hade kunnat få på marknaden.

(99) Vad gäller kvantifieringen av denna ekonomiska fördel hänvisade kommissionen i skäl 34 i beslutet om att inleda förfarandet till tribunalens dom i Larko-målet ([29]). Där konstateras att när låntagaren befinner sig i en besvärlig situation, som framför allt präglas av minskande omsättning, negativt kapital och oförmåga att återbetala lånet med egna medel, kan den ekonomiska fördel som ett lån medför motsvara hela beloppet för de lånade medlen, även om staten enbart garanterar lånet. De rumänska myndigheterna har inte lagt fram några bevis på att CE Hunedoara hade tillgång till marknadsfinansiering på marknadsvillkor, som visar att CE Hunedoara försökte, än mindre lyckades, att låna från marknaden utan statligt stöd.

(100) BRD-lånet och BCR-lånet, som förmedlats av den rumänska staten för att finansiera uppfyllande av miljöregler under 2013–2014, följer fall där Rumänien hade beviljat bidrag för samma typ av installation (avsvavling av rökgaser) till andra värmekraftverk under 2010 (CE Turceni) och 2011 (CE Craiova II) och beslutat att upphöra med att använda sådana bidrag som stödinstrument, vilket konstateras i skäl 43. Med tanke på CE Hunedoaras egenskaper, syfte och ekonomiska situation verkar det dock lämpligt att anse att de BRD- och BCR-lån som förmedlats av staten och som finansierar uppfyllande av miljökrav de facto var bidrag, trots att de rättsligt betecknades som lån.

(101) Samtidigt visar den rumänska statens överföring av de lån som BDR och BCR beviljat den att dessa privata banker inte ville ta på sig någon likviditetsrisk i fråga om CE Hunedoara, eftersom de ansåg att det var så gott som säkert att företaget inte skulle betala tillbaka lånet.

(102) Därför konstaterar kommissionen att de fem lån som beviljats CE Hunedoara gav en ekonomisk fördel och att denna fördel är lika med hela kapitalbeloppet för lånen när de beviljades.

4.1.3 *Selektivitet*

(103) För att betraktas som statligt stöd enligt artikel 107.1 i EUF-fördraget måste en åtgärd främja vissa företag eller viss produktion. Kommissionen konstaterar att de fem lånen beviljades på ad hoc-basis till CE Hunedoara för att verksamheten skulle kunna fortsätta under särskilda omständigheter som krävde investeringar för att uppfylla miljökrav, täcka driftskostnader eller återbetala oförenligt stöd och alltså inte ingick i en mer omfattande åtgärd inom ramen för den allmänna ekonomiska politiken för att ge stöd till företag som befann sig en liknande rättslig och ekonomisk situation och bedrev verksamhet inom elproduktionssektorn eller andra ekonomiska sektorer. Därför konstaterar kommissionen att dessa lån är selektiva i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget.

([29]) Tribunalens dom av den 1 februari 2018 i mål T-423/14, Larko Geniki Metalleftiki kai Metallourgiki AE mot kommissionen, ECLI:EU:T:2018:57, punkt 193 och där angiven rättspraxis.

4.1.4 *Inverkan på handeln och snedvridning av konkurrensen*

(104) När stöd som beviljas av en medlemsstat stärker ett företags ställning jämfört med andra företag som konkurrerar i handeln inom unionen måste man anse att de senare påverkas av detta stöd ([30]). Det räcker med att stödmottagaren konkurrerar med andra företag på marknader som är öppna för konkurrens ([31]).

(105) CE Hunedoara levererar el och värme i Rumänien. Enligt de gällande unionsreglerna för den inre elmarknaden ([32]) får elleverantörer fritt upprätta verksamhet och söka kunder i Rumänien. En rad olika konkurrenter från Rumänien (t.ex. SN Nuclearelectrica och SN Hidroelectrica) och andra medlemsstater (t.ex. CEZ och Alpiq) har faktiskt också gjort det. Kommissionen konstaterar att det rumänska elsystemet för närvarande är sammankopplat med elsystemen i Bulgarien och Ungern, så att elflöden produceras i och handlas mellan dessa medlemsstater.

(106) Därför konstaterar kommissionen att de granskade lånen kan påverka EU-handeln och snedvrida eller hota att snedvrida konkurrensen på den inre marknaden.

4.1.5 *Slutsats om förekomsten av stöd*

(107) Mot bakgrund av det ovanstående drar kommissionen slutsatsen att det IBRD-lån som garanterats av den rumänska staten för CE Hunedoaras räkning, de BCR- och BRD-lån som tagits upp till förmån för CE Hunedoara, det lån som har beviljats för att återbetala tidigare oförenligt stöd samt undsättningslånet, inbegripet den förlängda och icke återbetalade delen av det lånet, utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget.

4.2 **Stödets laglighet**

(108) Det statligt garanterade IBRD-låneavtalet till förmån för CE Hunedoara undertecknades den 31 maj 2002 med Electrocentrale Deva, en av de rättsliga föregångarna till CE Hunedoara. Före Rumäniens anslutning till EU 2007 var IBRD-lånet i sig inte olagligt, även om det skulle konstateras att lånet omfattade statligt stöd. De utbetalningar som staten har gjort efter anslutningen i egenskap av garantigivare utgör alltså befintligt stöd och är inte olagligt i sig. Detta påverkar inte bedömningen enligt reglerna för statligt stöd av eventuella framtida underlåtelser från statens sida att utöva sin rätt att vidta åtgärder mot CE Hunedoara.

(109) BCR-lånet och BRD-lånet samt det lån som beviljats för att betala tillbaka det oförenliga stödet är emellertid statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget och eftersom de har betalats ut i strid med artikel 108.3 i EUF-fördraget är de olagligt statligt stöd.

(110) Det undsättningslån som kommissionen inte gjorde invändningar mot genom sitt beslut om undsättningsstöd av den 21 april 2015 genomfördes inte före kommissionens beslut och var därför inte olagligt statligt stöd. Dess alltför långa förlängning och det faktum att det inte hade återbetalats långt efter den sexmånadersperiod för vilket lånet hade beviljats innebär emellertid att förlängningen var olaglig.

4.3 **Stödets förenlighet med bestämmelserna och den rättsliga grunden för bedömningen**

(111) Kommissionen måste bedöma om de stödåtgärder som fastställs ovan kan anses vara förenliga med den inre marknaden. Enligt domstolens rättspraxis är det upp till medlemsstaterna att åberopa grunder för förenlighet och visa att villkoren för förenlighet är uppfyllda ([33]). Med undantag för det inledande undsättningslånet och dess förlängning efter sex månader från kommissionens beslut av den 21 april 2015 och IBRD-lånet, som inte var anmälningspliktigt eftersom det beviljats före Rumäniens anslutning till EU, har Rumänien inte anmält det lån som beviljades för att återbetala det oförenliga stödet, BCR-lånet och BRD-lånet och inte heller åberopat några grunder för förenlighet med den inre marknaden.

(112) På grundval av den tillgängliga informationen och, såsom påpekas i beslutet om att inleda förfarandet, anser kommissionen att den enda möjliga grunden för förenlighet vad gäller de åtgärder som granskas skulle vara riktlinjerna för statligt stöd till undsättning och omstrukturering. I dessa riktlinjer anges regler och villkor som ska tillämpas vid bedömningen av förenligheten i stöd till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter i enlighet med artikel 107.3 c i EUF-fördraget.

([30]) Se framför allt domstolens dom av den 17 september 1980 i mål 730/79, Philip Morris mot kommissionen, ECLI:EU:C:1980:209, punkt 11, domstolens dom av den 22 november 2001 i mål C-53/00, Ferring SA mot Agence centrale des organismes de sécurité sociale (ACOSS), ECLI:EU:C:2001:627, punkt 21, och domstolens dom av den 29 april 2004 i mål C-372/97, Italien mot kommissionen, ECLI:EU:C:2004:234, punkt 44.

([31]) Förstainstansrättens dom av den 30 april 1998 i mål T-214/95, Het Vlaamse Gewest mot kommissionen, ECLI:EU:T:1998:77.

([32]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/72/EG av den 13 juli 2009 om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om upphävande av direktiv 2003/54/EG (EUT L 211, 14.8.2009, s. 55).

([33]) Domstolens dom av den 28 april 1993 i mål C-364/90, Italien mot kommissionen, ECLI:EU:C:1993:157, punkt 20.

4.3.1 *Tillämplighet av riktlinjerna för statligt stöd till undsättning och omstrukturering*

(113) Enligt punkterna 137 och 138 i riktlinjerna ska kommissionen granska ”förenligheten med den inre marknaden av alla undsättnings- eller omstruktureringsstöd som beviljas utan kommissionens godkännande och därmed i strid med artikel 108.3 i fördraget på grundval av dessa riktlinjer om stödet, eller en del av det, beviljades efter det att riktlinjerna offentliggjordes i *Europeiska unionens officiella tidning*” och i ”alla andra fall kommer granskningen att företas på grundval av de riktlinjer som var tillämpliga när stödet beviljades”.

(114) Undsättningslånet och lånet för att återbetala det oförenliga stödet beviljades efter det att riktlinjerna för statligt stöd till undsättning och omstrukturering trädde i kraft den 1 augusti 2014. Därför är dessa riktlinjer tillämpliga på de båda lånen.

(115) Dessutom anmäldes BCR- och BRD-lånen inte till kommissionen, vilket strider mot artikel 108.3 i EUF-fördraget. Detta innebär att även om dessa två lån hade beviljats före den 1 augusti 2014 är riktlinjerna för statligt stöd till undsättning också tillämpliga på BCR- och BRD-lånen, eftersom de måste bedömas tillsammans som en del av en enskild insats för att ge stöd till ett företag i svårigheter.

4.3.2 *Tillämpning av riktlinjerna för statligt stöd till undsättning och omstrukturering*

(116) Endast företag i svårigheter enligt den definition som anges i punkt 20 i riktlinjerna för statligt stöd till undsättning och omstrukturering och som inte är verksamma inom kol-, stål- och finanssektorerna enligt punkt 16 i riktlinjerna kan få undsättnings- eller omstruktureringsstöd. Som konstateras i beslutet om undsättningsstöd uppfyllde CE Hunedoara redan i april 2015 kriterierna för att försättas i kollektiv insolvens i enlighet med punkt 20 c i riktlinjerna för statligt stöd till undsättning och omstrukturering, och företaget inledde också sådana förfaranden i januari 2016 (se skäl 22). Därför kan CE Hunedoara betraktas som ett företag i svårigheter i den mening som avses i riktlinjerna för statligt stöd till undsättning och omstrukturering.

(117) För det första konstaterar kommissionen att Rumänien inte har lagt fram några bevis för att de villkor för förenlighet hos undsättnings- eller omstruktureringsstöd som anges i riktlinjerna eventuellt är uppfyllda.

(118) Vad gäller BCR-lånet, BRD-lånet och det lån som beviljades för att återbetala det oförenliga stödet, kommer kommissionen i fortsättningen att bedöma dem tillsammans, eftersom de beviljades ett företag i svårigheter som investerings- eller driftsstöd som tillät CE Hunedoara att täcka sina kostnader i brist på tillgång till de finansiella marknaderna (se skäl 99). Därför anser kommissionen att de villkor för förenlighet hos omstruktureringsstöd som anges i riktlinjerna för statligt stöd till undsättning och omstrukturering inte är uppfyllda, eftersom i) den omstruktureringsplan (som lämnades in i oktober 2015 och ändrades i januari 2016) inte var giltig från början, eftersom den inte kunde garantera CE Hunedoaras långsiktiga lönsamhet utan fortsatt stöd och detta heller inte eftersträvades, ii) det inte finns något märkbart eget bidrag från CE Hunedoara i linje med punkterna 62–64 i riktlinjerna och iii) det inte gick att fastställa några åtgärder för att begränsa snedvridningen av konkurrensen i enlighet med punkterna 74–86 i riktlinjerna.

(119) Vad gäller punkterna 99–103 i riktlinjerna för statligt stöd till undsättning och omstrukturering, innehåller de visserligen särskilda villkor för stöd till leverantörer av tjänster av allmänt ekonomiskt intresse i svårigheter, men kommissionen anser att de lån som granskas inte kan bedömas eller beaktas som ersättning för tillhandahållande av sådana tjänster som avses i punkt 100 i riktlinjerna. För det första hävdas det inte och det går heller inte att fastställa att CE Hunedoara har bedrivit verksamhet på grundval av någon giltig officiell handling om tilldelning där det fastställs en berättigad skillnad i förhållande till elproduktion hos andra elproducenter som är verksamma i Rumänien. Enligt domstolens fasta rättspraxis ([34]) är en giltig officiell handling om tilldelning en avgörande förutsättning för att statligt stöd ska kunna betraktas som en giltig ersättning för en tjänst av allmänt ekonomiskt

([34]) Domstolens dom av den 24 juli 2003 i mål C-280/00, Altmark Trans och Regierungspräsidium Magdeburg mot Nahverkehrsgesellschaft Altmark, ECLI:EU:C:2003:415.

intresse. För det andra var de berörda lånen ad hoc-lån för specifika ändamål och har inte beviljats med hänsyn till fastställda och motiverade merkostnader för tillhandahållande av tjänsten. För det tredje har lånebeloppen, vare sig enskilt eller sammantaget, inte bestämts på grundval av objektiva parametrar som har fastställts på förhand och anpassats särskilt för de fastställda kostnaderna för tjänsten av allmänt ekonomiskt intresse med hänsyn till Hunedoaras samtliga intäkter och kostnader. Därför kan kommissionen inte, i enlighet med punkterna 100 och 101 i riktlinjerna för statligt stöd till undsättning och omstrukturering, anse att de berörda lånen bör betraktas som giltig ersättning enligt beslutet om tjänster av allmänt ekonomiskt intresse ([35]) eller rambestämmelserna för statligt stöd i form av ersättning för offentliga tjänster ([36]).

(120) Rumänien har också underlåtit att uppfylla sitt åtagande om att göra en rättslig separation mellan kolgruvorna och elproduktionen inom CE Hunedoara, vilket de åtog sig att göra när undsättningsstödet godkändes och enligt Rumäniens inlaga skulle kunna ta mellan sex och nio månader. Två kolgruvor får driftsstöd för nedläggning i enlighet med beslutet om det andra stödet till kolgruvor (skäl 12). I sina synpunkter på beslutet om att inleda förfarandet hävdade Rumänien att det förs separat redovisning för gruv- respektive elproduktionsverksamheten, men separat redovisning hindrar inte i sig en korsfinansiering av gruvverksamheten. Rumänien har inte visat att det inte förekommer korsfinansiering, t.ex. genom att lägga fram bevis på att användningen av det statliga stödet endast kommer elproduktionen till del. Utan denna nödvändiga bevisning går det inte att utesluta att en del av de lån som omfattas av detta beslut direkt eller indirekt har gynnat CE Hunedoaras kolgruvor, i strid med punkt 16 i riktlinjerna för statligt stöd till undsättning och omstrukturering, där kolsektorn utesluts från stöd till undsättning och omstrukturering.

(121) Slutligen är det värt att påpeka att intäkterna från det lån som beviljades för att återbetala det oförenliga stödet fortfarande är tillgängliga för CE Hunedoara. Med hänsyn till Deggendorfprincipen ([37]) innebär kumuleringen av ett icke återbetalat lån som har beviljats för att återbetala tidigare oförenligt stöd med de tre andra lånen att det inte går att betrakta det eventuella omstruktureringsstödet till CE Hunedoara som förenligt med den inre marknaden på grundval av punkt 94 i riktlinjerna för statligt stöd till undsättning och omstrukturering. Samtidigt som CE Hunedoara gynnas av statligt stöd i form av de berörda lånen i den mån de inte har betalats tillbaka, fortsätter företaget sin verksamhet, till skada för konkurrenterna.

(122) Därför anser kommissionen att BCR- och BRD-lånen, som tagits upp till förmån för CE Hunedoara, bedömda tillsammans med den alltför långa förlängningen av undsättningslånet, vilken omvandlar detta till ett omstruktureringslån, samt det lån som beviljats för att betala tillbaka det oförenliga stödet är oförenliga med den inre marknaden.

(123) Vad gäller undsättningslånet åtog sig Rumänien i enlighet med punkt 55 d i riktlinjerna för statligt stöd till undsättning och omstrukturering att inom högst sex månader från och med dagen för beslutet om undsättningsstöd eller från den första utbetalningen antingen lämna in bevis på att lånet hade betalats tillbaka eller en giltig omstruktureringsplan eller en styrkt likvidationsplan med en beskrivning av de steg som skulle leda fram till att CE Hunedoara likviderades inom en rimlig tidsfrist, utan ytterligare stöd. Rumänien uppfyllde inte detta åtagande eftersom i) undsättningslånet inte har betalats tillbaka i sin helhet och ii) Rumänien informerades om att omstruktureringsplanen (som lämnades in av Rumänien i oktober 2015 och ändrades i januari 2016) inte säkerställde att CE Hunedoara skulle kunna uppnå långsiktig lönsamhet utan ytterligare fortlöpande stöd.

(124) Dessutom konstaterar kommissionen att den tidsplan för likvidation av CE Hunedoara, som omfattar minst tre år, och som Rumänien lämnade in i maj 2017 (dvs. 1,5 år efter tidsfristens utgång i oktober 2015, dvs. sex månader efter beviljandet av det undsättningsstöd som godkändes genom beslutet om undsättningsstöd), verkar vara ganska lång.

(125) Därför konstaterar kommissionen att förlängningen av undsättningslånet är oförenligt med den inre marknaden.

([35]) Kommissionens beslut 2012/21/EU av den 20 december 2011 om tillämpningen av artikel 106.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på statligt stöd i form av ersättning för allmännyttiga tjänster som beviljas vissa företag som fått i uppdrag att tillhandahålla tjänster av allmänt ekonomiskt intresse (EUT L 7, 11.1.2012, s. 3).

([36]) Europeiska unionens rambestämmelser för statligt stöd i form av ersättning för offentliga tjänster (2011) (EUT C 8, 11.1.2012, s. 15).

([37]) Förstainstansrättens dom av den 13 september 1995 i de förenade målen T-244/93 och T-486/93, Deggendorf mot kommissionen, ECLI:EU:T:1995:160, punkt 56.

5. ÅTERKRAV

(126) Enligt EUF-fördraget och EU-domstolens rättspraxis har kommissionen befogenhet att besluta att den berörda medlemsstaten måste upphäva eller ändra stöd när kommissionen har konstaterat att det inte är förenligt med den inre marknaden ([38]). Enligt domstolens fasta rättspraxis är medlemsstaten skyldig att upphäva ett stöd som kommissionen har fastställt vara oförenligt med den inre marknaden, så att den tidigare situationen återställs ([39]).

(127) Enligt domstolen är detta mål uppfyllt när mottagaren har återbetalat det rättsstridiga stödet och därigenom förlorar den fördel mottagaren åtnjöt på marknaden gentemot sina konkurrenter så att den situation som förelåg före utbetalningen av stödet är återställd ([40]).

(128) I detta sammanhang anges följande i artikel 16.1 i rådets förordning (EU) 2015/1589 ([41]): ”Vid negativa beslut i fall av olagligt stöd ska kommissionen besluta att den berörda medlemsstaten ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att återkräva stödet från mottagaren […].”

(129) Detta innebär att i) BCR-lånet, ii) BRD-lånet, iii) lånet för att betala tillbaka det oförenliga stödet, och iv) undsättningslånet – som blev olagligt från och med den tidpunkt då stödet inte betalades tillbaka inom sex månader efter beviljandet och/eller utbetalningen – genomfördes i strid med artikel 108.3 i EUF-fördraget och ska betraktas som olagligt och oförenligt stöd och måste återkrävas för att återställa den situation som rådde på marknaden innan de beviljades. Återkravet bör omfatta tiden från den tidpunkt då mottagaren fick fördelen, dvs. från den dag då stödet i form av kapitalbeloppet för lånen olagligen ställdes till stödmottagarens förfogande till den dag det har återbetalats och ränta bör tas ut på de återkrävda beloppen tills de har återbetalats. Återkravsräntan är separat från den avtalsenliga räntan, dröjsmålsräntan och de andra belopp som rör de berörda lånen och som CE Hunedoara är skyldigt staten.

(130) I enlighet med fast rättspraxis är stödmottagarens insolvens och oförmåga att betala tillbaka stödet inte ett giltigt skäl för att undanta stödmottagaren från sin skyldighet att betala tillbaka stödet ([42]). I detta fall skulle det i princip gå att återställa den situation som förelåg före utbetalningen av stödet och undanröja snedvridningen av konkurrensen genom att ta upp fordran på återbetalningen av stödet i förteckningen över skulder inom ramen för det domstolsövervakade likvidationsförfarandet. Om medlemsstaten inte kan återkräva stödbeloppet i sin helhet kan registreringen av skulden uppfylla återkravsskyldigheten, förutsatt att insolvensförfarandet leder till likvidation av det företag som tagit emot det olagliga stödet, dvs. att företagets verksamhet slutgiltigt upphör ([43]). Likvidationen av CE Hunedoara om undsättningsstödet inte betalas tillbaka inom sex månader från och med godkännandet eller utbetalningen övervägs också i riktlinjerna för statligt stöd till undsättning och omstrukturering, i beslutet om undsättningsstöd (skälen 20, 21 och 52 d).

(131) Kommissionen har tagit del av den senaste tidens diskussioner med Rumänien, där det konstaterades att likvidationen av CE Hunedoara kan leda till att företagets tillgångar likvideras och säljs för att betala av skulder, däribland de som uppstår till följd av genomförandet av det återkrav som åläggs Rumänien enligt detta beslut. De rumänska myndigheterna bekräftade i vilket fall som helst att det finns rättsliga bestämmelser i den nationella lagstiftningen som skulle säkerställa kontinuitet i driften och nämnde bl.a. lag nr 123 av den 10 juli 2012 om elenergi och naturgas, särskilt kapitlet om säkerhet och trygghet.

(132) Vad gäller en likvidation och med hänsyn till sin rättsliga skyldighet att säkerställa kontinuerlig försörjning, får Rumänien planera att vidta åtgärder för att undvika plötsliga avbrott i el- och värmeförsörjningen i den region där CE Hunedoara bedriver verksamhet och tillhandahåller tjänster. Sådana åtgärder måste dock vara proportionella, rimliga och begränsade i tid och omfattning till vad som är nödvändigt för att bibehålla värdet på elproduktionstillgångarna. När detta beslut verkställs måste kommissionen informeras på förhand och ha möjlighet att kontrollera att dessa villkor är uppfyllda. Detta beslut påverkar därför i princip inte sådana lämpliga åtgärder och processen för att överföra elproduktionstillgångar.

([38]) Se domstolens dom av den 12 juli 1973 i mål C-70/72, kommissionen mot Tyskland, ECLI:EU:C:1973:87, punkt 13.
([39]) Se domstolens dom av den 14 september 1994 i de förenade målen C-278/92, C-279/92 och C-280/92, Spanien mot kommissionen, ECLI:EU:C:1994:325, punkt 75.
([40]) Se domstolens dom av den 17 juni 1999 i mål C-75/97, Belgien mot kommissionen, ECLI:EU:C:1999:311, punkterna 64 och 65.
([41]) Rådets förordning (EU) 2015/1589 av den 13 juli 2015 om genomförandebestämmelser för artikel 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUT L 248, 24.9.2015, s. 9).
([42]) Domstolens dom av den 29 april 2004 i mål C-277/00, Tyskland mot kommissionen, ECLI:EU:C:2004:238, punkt 85, domstolens dom av den 15 januari 1986 i mål C-52/84, kommissionen mot Belgien, ECLI:EU:C:1986:3, punkt 14, domstolens dom av den 21 mars 1990 i mål C-142/87, Belgien mot kommissionen, ECLI:EU:C:1990:125, punkterna 60–62.
([43]) Domstolens dom av den 11 december 2012 i mål C-610/10, kommissionen mot Spanien, ECLI:EU:C:2012:781, punkt 104.

(133) Som noterades under videokonferensen den 31 juli 2018 (se skäl 3) uttryckte Rumänien dessutom sin avsikt att vidta en lämplig åtgärd för att gå vidare med processen för att överföra elproduktionstillgångar från CE Hunedoara till ett nytt bolag (NewCo) som ännu inte har bildats. Enligt planen ska detta ske genom en undantagsförordning från regeringen, i form av en överföring i stället för betalning (på rumänska, *dare în plată*) i tre steg. Överföringen skulle enbart avse elproduktionstillgångarna, dvs. utan gruvorna. Enligt det protokoll som fastställts tillsammans med Rumänien skulle processen omfatta följande:

i) För det första ska det utarbetas en obligatorisk värderingsrapport för att fastställa värdet på elproduktionstillgångarna (för närvarande intecknade av finansministeriet) och det belopp som CE Hunedoara är skyldigt.

ii) För det andra skulle dessa intecknade tillgångar överföras till finansministeriet och därefter vidare till energiministeriet.

iii) För det tredje skulle dessa intecknade tillgångar överföras till ett nytt företag som sedan skulle få i uppdrag att tillhandahålla en tjänst av allmänt ekonomiskt intresse.

(134) Detta beslut påverkar inte en sådan tillgångsöverföring via den planerade undantagsförordningen från regeringen, förutsatt att de rumänska myndigheterna genomför den planerade överföringen i enlighet med de rättsliga kraven, särskilt i fråga om en korrekt värdering av dessa tillgångar.

6. **SLUTSATS**

(135) Kommissionen konstaterar att Rumänien har beviljat CE Hunedoara olagligt statligt stöd som är oförenligt med den inre marknaden och bör återkrävas.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Det lån från Internationella banken för återuppbyggnad och utveckling (nedan kallat *IBRD-lånet*) som den rumänska staten har garanterat och för vilket CE Hunedoara blev den efterföljande stödmottagaren har inte beviljats olagligen till CE Hunedoara i strid med artikel 108.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Artikel 2

Följande lån till förmån för CE Hunedoara och till de belopp som anges i leden a–d utgör statligt stöd som olagligen har beviljats (eller inte återbetalats, vad gäller led d av Rumänien, i strid med artikel 108.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och är oförenliga med den inre marknaden:

a) Lån från en rumänsk affärsbank som tagits upp av finansministeriet och därefter gjorts tillgängligt för CE Hunedoara genom ett underställt låneavtal (nedan kallat *BCR-lånet*) – 83 485 450 rumänska leu.

b) Lån från Romanian Development Bank som har tagits upp av finansministeriet och därefter gjorts tillgängligt för CE Hunedoara genom ett underställt låneavtal (nedan kallat *BRD-lånet*) – 68 371 170 rumänska leu.

c) Lån för betalning av oförenligt statligt stöd som skulle återkrävas enligt beslutet om oförenligt stöd (nedan *kallat lånet för återbetalning av oförenligt stöd*) – 34 785 015 rumänska leu.

d) Lån motsvarande stöd som beviljats i enlighet med beslutet om undsättningsstöd plus ränta (nedan kallat *undsättningslånet*) – som i praktiken har betalats ut till ett belopp av 98 476 900 rumänska leu och som inte har betalats tillbaka efter sex månader från och med utbetalningen.

Artikel 3

1. Rumänien ska från stödmottagaren återkräva det oförenliga stöd som avses i artikel 2.

2. De belopp som ska återkrävas ska vara lika med de belopp som i verkligheten har betalats ut till stödmottagaren och inte har betalats tillbaka av stödmottagaren till den rumänska staten. Ränta ska tas ut på dessa belopp från den dag då stödet ställdes till stödmottagarens förfogande till den dag det har återbetalats.

3. Räntan ska beräknas som sammansatt ränta enligt kapitel V i kommissionens förordning (EG) nr 794/2004 ([44]).

4. Rumänien ska upphöra med alla utbetalningar av det stöd som avses i artikel 2, med verkan från den dag då detta beslut antas.

Artikel 4

1. Återkravet av det stöd som avses i artikel 2 ska genomföras omedelbart och effektivt, utan att det påverkar lämpliga åtgärder som Rumänien kan vidta i syfte att upprätthålla driften i elproduktionstillgångar som är nödvändiga för att tillhandahålla el och värme, förutsatt att sådana åtgärder är proportionella, rimliga och begränsade i tid och omfattning till vad som är nödvändigt för att bibehålla tillgångarnas värde.

2. Rumänien ska säkerställa att detta beslut genomförs inom fyra månader efter den dag då detta beslut har delgetts.

Artikel 5

1. Inom två månader efter den dag då detta beslut har delgetts ska Rumänien lämna följande uppgifter till kommissionen:

a) Det totala belopp (kapital och räntor) som ska återkrävas från stödmottagaren.

b) En detaljerad beskrivning av de åtgärder som redan har vidtagits eller som planeras för att följa beslutet.

c) En detaljerad beskrivning av de åtgärder som redan har vidtagits eller som planeras för att upprätthålla driften i elproduktionstillgångarna.

d) Dokument som visar att stödmottagaren har anmodats att betala tillbaka stödet.

2. Rumänien ska hålla kommissionen underrättad om utvecklingen vad gäller de nationella åtgärder som har vidtagits för att genomföra detta beslut till dess att återkravet av det stöd som avses i artikel 2 har slutförts. Rumänien ska på kommissionens begäran omgående lämna uppgifter om de åtgärder som redan har vidtagits eller som planeras för att följa detta beslut. Rumänien ska också lämna detaljerade uppgifter om de stödbelopp och räntebelopp som redan har återkrävts från stödmottagaren.

Artikel 6

Detta beslut riktar sig till Rumänien.

Utfärdat i Bryssel den 8 november 2018.

På kommissionens vägnar
Margrethe VESTAGER
Ledamot av kommissionen

([44]) Kommissionens förordning (EG) nr 794/2004 av den 21 april 2004 om genomförande av rådets förordning (EU) 2015/1589 om tillämpningsföreskrifter för artikel 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUT L 140, 30.4.2004, s. 1).